

Bakgrund

Jag blev intresserad av trädgård i 35-årsåldern. När vi väntade på att vårt andra barn skulle födas under en 10-dagars föräldraledighet behövde jag ett projekt att skingra tankarna med. På norrsidan av huset trivdes växterna dåligt och jag frågade min kusin vad jag skulle plantera. Du ska ha ett surjordsparti/woodland sa han för där trivs skuggälskande växter som t ex Rhododendron. Har du dessutom lite sol trivs även magnolior, liljor, Astilbe, blåbär etc.

Jag bytte ut all jord på norrsidan av huset mot torv och började fundera på hur man fick tag på Rhododendron billigt för jag hade ganska stora ytor att plantera. Jag gick med i Svenska Rhododendronföreningen (se hemsida) och kunde där köpa sticklingar och små fröplantor billigt. Jag började också dra upp nya korsningar från frön som köptes från medlemmar i föreningen som gillade att korsa och hybridisera olika arter.

Nästa steg togs i och med att även sydsidan av tomten koloniserades. Vi blev tvungna att klippa vår häck i hörnan på grund av trafiksäkerheten. En långsträckt rabatt grävdes och en mur byggdes så att man kan gå runt rabatten från utsidan. Både plantorna och intresset växte och snart hade vi rabatter runt om tomtgränsen. Jag har läst någonstans att när män blir intresserade av växter i vuxen ålder ägnar sig det stora flertalet åt en enda art, till exempel grässorter, rosor, pelargonior eller...Rhododendron.

Tydligen finns det trädgårdsintresse i tidigare generationer på både mina föräldrars sida och en släkting var trädgårdsmästare på Saxtorps slott i Skåne.

Rhododendron är ett av våra allra äldsta och sortrikaste växtsläkten. Det finns en svensk sort som växer i norrland men de flesta arterna kommer från Kina, Nepal, Tibet och där omkring. Det finns extremt storbladiga (t ex

Calophyton, Rex) som inte gillar vind och det finns arter (Yakushimanum från Japan) som gillar sol och söderläge. Azaleor är också Rhododenron och det finns både lövfällande och vintergröna sorter. Azaleor doftar ofta underbart men övriga Rhododenronarter doftar oftast inte alls.

Jag har fortsatt att dra upp nya korsningar från frön eftersom det är spännande att se nya plantor växa upp och blomma för första gången, när ingen har en aning om hur de kommer att se ut. Vid vårt sommarhus i Skåne har jag numera många hundratals små och stora plantor uppdragna från frön som blir spännande att följa. Blommorna är vackra men de varar bara i tre veckor så bladens utseende är långt viktigare.

Sammanlagt finns det ett par hundra olika sorters Rhododendron i Ursviksträdgården av olika storlekar. Dels finns vildarter och dels hybrider (korsningar). Jag har bara köpt en enda buske till fullt pris i plantskola (Polarnacht) och resten kommer från fröer, sticklingar och vissa från höstreor i plantskolan.

Frö:

sås mitt i vintern och kan ibland planteras ut redan samma höst om de skyddas väl men vanligen i juni året efter. Jag odlar mina fröplantor under lysrör i garaget, jag antar att en del grannar tror det är Marijuana i lådorna. En del plantor självsår sig själva i de fuktiga torvblock som omger rabatterna och glädjande nog växer nu en korsning av Polarnacht (mörkt lila mitt emot uteplatsen) en meter från moderplantan i ett torvblock.

Sticklingar:

Ca 5 cm från årets nyväxt skärs snett, rispas i barken och sätts i lätt fuktig torv i kruka eventuellt med rotningsmedel på snittet. Sätt krukans på norrsidan av huset eller under lysrör med plastpåse runt så det blir lufttätt. Efter 6-12 veckor utvecklar vissa nya rötter. Småbladiga sorter går lätt att föröka, vissa storbladiga arter går ganska lätt och andra storbladiga sorter är omöjliga.

Årets nysådda fröplantor finns i lådor med lock på andra sidan muren mot vägen. I lådor utan lock finns dels en del av förra årets fröplantor och också ett fåtal sticklingar som sattes i höstas.

Jorden jag använder är enbart grovriven ogödslad torv som jag köper direkt från en torvmosse. Jag blandar gärna i bark och tallbarr som har idealisk surhetsgrad. Jorden ska vara så lucker som möjligt för att tillåta mycket syre till rötterna. Helst ska man kunna köra ner hela underarmen i jorden vilket inte är så lätt i lerjord.

Rikard Wedin